

Соціологічна теорія

Анотація. Дисципліна належить до переліку фахових дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона забезпечує особистісний, соціальний і професійний розвиток аспіранта. Дисципліна спрямована на формування успішного дослідника і викладача вищої школи, здатного розуміти суспільні умови життя, більш успішно реалізовувати себе в професійній діяльності та в суспільстві в цілому.

Основним завданням дисципліни є вироблення в аспірантів здатності до критичної саморефлексії у процесі пізнання епістемологічних засад та теоретичного потенціалу соціології, а також істотне поглиблення знання про процеси концептуальної диференціації соціологічних знань у другій половині ХХ ст. – початку ХХІ ст., що передбачає засвоєння нових знань стосовно розуміння пізнавальних можливостей загальної та спеціальних соціологічних теорій.

Особлива увага при вивченні дисципліни надається розгляду специфіки епістемологічних засад наукового пізнання; місце та ролі загальної соціологічної теорії в системі соціологічного знання, її структурних та гносеологічних особливостей; гносеологічних особливостей спеціальних соціологічних теорій як структурних компонентів системи соціологічного знання

Кількість кредитів: 4

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у молодих науковців сучасного професійного світогляду шляхом розкриття суті та змісту епістемологічних засад та теоретичного базису соціологічної науки.

Попередні вимоги:

Аспірант повинен знати: основи соціології, історії, базові соціологічні теорії, які пояснюють соціальні феномени.

Аспірант повинен вміти: застосовувати критичний аналіз, розрізняти наукове і буденне знання, вміти формулювати наукові гіпотези, вміти працювати в групі, бути відкритим у спілкуванні, вести наукову дискусію.

Змістові модулі:

- Поняття теоретичної соціології та сучасні наукові явлення про стимули її розвитку
- Сучасні концептуальні уявлення щодо наукового статусу та визначення дисциплінарних особливостей соціології.
- Соціологія як фундаментальна та прикладна наука: проблема концептуальної диференціації теоретичного та емпіричного рівнів соціологічного знання.
- Мультипарадигмальний стан та структурна композиція загальної соціологічної теорії.
- Принципи, закони та категорії як складові концептуальної організації загальної соціологічної теорії.
- Статусно-гносеологічні особливості загальної соціологічної теорії та спеціальних соціологічних теорій як структурних компонентів системи соціологічного знання.
- Спеціальні соціологічні теорії в системі соціологічного знання та їх науковий статус
- Диференціація та функціональна автономність соціальних явищ, соціальних процесів та соціальних суб'єктів як онтологічні стимули концептуалізації спеціальних соціологічних теорій.

Мова викладання: українська.

Місце у структурно-логічній схемі: дисципліна відноситься до третього блоку дисциплін – вільного вибору аспіранта та читається в другому семестрі першого курсу навчання., шифр у навчальному плані - ДВА.3.02.04.

Термін вивчення: читається на другому році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії»; обсяг дисципліни 120 годин, у тому числі 24 годин практичних занять (18 год. – лекційні заняття, 4 год. – практичні заняття, 2 години – консультація), 96 годин самостійної роботи.